

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00076

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 5 ต.ค. 2557	45	16073	5

กำบะเก๋าล้านนา ตอนที่ ๕ อย่าอวดฮู้ก่อนหมอ อย่าอวดชอก่อนปี

สมทบ พจารทิศ

คณะเทคนิคการแพทย์ มข.

"อวด" ตามความหมายของพจนานุกรมไทยคือสำแดงให้รู้เห็น, แสดงให้ปรากฏ, นำออกให้ดูให้ชม

แต่ถ้าเป็นคำว่า "อวดดี" หมายความว่าทะนงใจว่าตนเองดี, ถี้อดี, แสดงให้เขาเห็นว่าตนดีโดยไม่มีดีจริง ๆ ภาษาล้านนามักจะพูดว่า "อวดฮู้ฮวดหลัวะ" หรือ "อวดรู้ฮวดฉลาด" ดังนั้น หัวเรื่องแปลเป็นภาษาไทยกลางก็คือ "อย่าอวดรู้ก่อนหมอ อย่าร้องเพลงก่อนบรรเลงดนตรี"

คำว่า "อวด" ถ้าเรานำไปไว้หน้าคำใด ๆ ก็จะทำให้คำนั้นเสียหายหรือมีความหมายเปลี่ยนไปในทางลบทันที เช่น คนอวดเก่ง มีความหมายว่าไม่เก่งจริง อวดดีก็คือไม่ดีจริง และ/หรือแสดงท่าทางว่าตนดี เอาความหมายโดยรวมก็คือว่าคนไม่มีอะไรในตนเองก็มักอวดว่ามีสิ่งนั้น บุคคลที่เป็นผู้รู้หรือปราชญ์ในเรื่องนั้น จริง ๆ เขามักไม่อวดตนว่ารู้หรือไม่แสดงอะไรให้บุคคลอื่นรู้หรือเห็น แต่เราจะรู้จะเห็นก็คือผลงานของเขาที่เป็นที่ประจักษ์ทางสื่อมวลชน แต่

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00076

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 5 ต.ค. 2557	45	16073	5

กรณีของคนไข้หรือคนป่วยมาโรงพยาบาล คนบางคนบ่นหรืออธิบายอาการเจ็บป่วยของตนเองให้หมอให้พยาบาลฟังจนนำรำคาญ หมอและพยาบาลก็เชื่อว่าจะมีคนไข้เพียงคนเดียว วันหนึ่ง ๆ ต้องดูแลรักษาผู้ป่วยเป็นสิบเป็นร้อย เจอคนไข้ประเภทอดสูก่อนหมอมาซักคนหรือสองคนก็ปวดหัวแทบแย่แล้ว หมอและพยาบาลก็ต้องอดทนและนั่งฟัง ครั้นจะพูดจะกล่าวอะไรรุนแรงไปก็จะเป็นการผิดมารยาท และ/หรือ คนไข้อาจจะฟ้องหรือร้องเรียนผู้บังคับบัญชาก็ได้ แต่ลึก ๆ ในใจของหมอหรือพยาบาลก็คงต้องด่าต้องแฉ่งในใจว่า "ถ้ามีรูมึงจะมาโรงพยาบาลทำไม?" แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีคนไข้ประเภทที่มาโรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ จนจำได้ว่าหมอหรือพยาบาลพูดว่าอย่างไร แนะนำอย่างไร สั่งยาอะไรให้ไปกิน และกินแล้วมีอาการอย่างไร พอถึงเวลานัดก็มาตามนัดและมักอธิบายอาการให้หมอหรือพยาบาลฟัง เผลอ ๆ ก็แนะนำหมอและพยาบาลไปในตัวด้วย จนหมอและพยาบาลรำคาญและมักจะพูดว่า "จะไปปากนัก ถ้าปากนักอู้นัก ครั้งต่อไปไม่ต้องมานะ" คนไข้ก็ต้องเจ็บไปตามระเบียบ นั่นคือถ้าเรารู้จริงเราจะมาโรงพยาบาลทำไม ๆ ไม่รักษาตัวด้วยตนเองละ ส่วนพวกชอกก่อนปีก็เช่นเดียวกัน นั่นคือไม่รู้จริงหะของเครื่องดนตรี และมักจะอวดว่าตัวเองร้องดีร้องเก่ง พอเขาบรรเลงดนตรีเขาก็ร้องไปคนละทิศละทางกับจังหวัดดนตรี นี่แหละคือคำสอนของคนโบราณล้านนาที่ยังมีคุณค่าต่อสังคมปัจจุบัน.